

STEKLAR

Glasilo OZD STEKLARNE „BORIS KIDRIČ“ in STEKLARSKE ŠOLE
LETO 6 **ROGAŠKA SLATINA** **OKTOBER 78**

Naše poslovanje v obdobju januar-avgust 1978

Dosegamo boljše rezultate!

V septembrski izdaji našega časopisa »Steklar« smo poročali o proizvodnji v letošnjem juliju in avgustu ter pri tem opozorili na nepopolnost takrat objavljenih podatkov, ker še nismo imeli periodičnega obračuna, ampak smo imeli le podatke o proizvodnji in odpremi steklenih izdelkov...

Pozornemu bralcu poročil o gibanju naših dosežkov v proizvodnji in nasploh o našem poslovanju ter gospodarjenju ne bo ušlo, da smo letos temu vprašanju namenili prostor na straneh »Steklarja« že sedmič. Morda

se mu bo ob tem zdelo čudno, zakaj počnemo vse to!

Skoraj vsakdanje je vprašanje: »Kako kaj stojimo?« Povsem razum-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Danes v Mariboru!

Naš pozdrav

**9. kongres
zveze
sindikatov
slovenije**

Rogaška Slatina, 25. oktobra — Danes se začne v Mariboru 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije.

Večinoma so nam usmeritve sindikata znane, saj slonijo na temeljih dokumentov 8. kongresa Zveze komunistov Slovenije in 11. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije!

Od delegatov na kongresu predvsem pričakujemo, da se bodo temeljito dogovorili, kako bomo sprejeta stališča uresničili v praksi, v naših delovnih okoljih, v naših krajevnih skupnostih, in da bodo napovedali nezprosena boj vsem oblikam izkrivljanja naše poti v socializem.

Prepričani smo, da bodo udeleženci kongresa v tem v celoti uspeli in da bomo po kongresu z roko v roki krenili naprej s še trdnejšimi in s še hitrejšimi koraki!

Vsem delegatom želimo uspešno in plodno delo na 9. kongresu Zveze sindikatov Slovenije!

Steklarji steklarne »Boris Kidrič« iz Rogoške Slatine

VSEBINA:

Počastimo njih spomin!	2
Sindikati in 9. kongres	3
Petdeset let steklarske stavke	6
Pozdravno pismo Titu	8
Nov pristop komunistov	8
Želja in upanje	10
Steklarski (ne)sporazum	10
Trikrat v črno	11
500 izgubljenih dni	12
Disciplina, kje si?	12
Podražitve pobrale denar	13
Pomembnejši sklepi	18
Izobražen delavec da več!	14
Dva dni po Bosni	15
Nagradna križanka št. 55	16

(Nadaljevanje s 1. strani)

ljivo je, da postavljamo takšno vprašanje, saj je za nas vse še kako pomembno vedeti, kako uspešno poslujemo in tako gospodarimo v steklar- ni! Ker je to res, je vsekakor prav, da poiščemo odgovore nanj. In najdete jih vsakokrat v našem glasilu »Steklar«, ki seže do slehernega našega sodelavca!

Kako smo prodajali v juliju in avgustu?

Kakor smo bili že poročali, smo zabeležili letos v juliju slabo, v avgustu pa izredno dobro realizacijo ali prodajo naših izdelkov. Zato pogledjmo najprej tabelo 1, ki kaže za letošnja in lanskoletna 1. januar in 31. avgust stanje zalog!

Tabela 1: Vrednost zalog steklenih izdelkov (v dinarjih!)

Zaloga	Leto 1977	Leto 1978	Indeks 1978/77
1. januarja	17.252.601	19.603.990	113,6
31. avgusta	20.328.741	18.492.313	91,0

Kljub višjim zalogam gotovih steklenih izdelkov 1. januarja letos, če jih primerjamo z istim časom lanskega leta, so bile zaloge letos konec avgusta v primerjavi z zalogami konec avgusta v lanskem letu za 9 odstotkov nižje!

Stroški za elektriko in embalažo so močno poskočili!

Analiza stroškov poslovanja je opozorila na to, da so se le-ti konec julija povečali za 20,3%. Na to sta najbolj vplivala električna energija in embalaža.

Stroški za električno energijo so se povečali za 51,6% in za embalažo za 50,5%. Razlago za porast stroškov zaradi električne energije najdemo v povišani ceni zanjo in v plačevanju tako imenovanih visokih konic. Te nastajajo zaradi neusklajenega priklopljanja električnih strojev in hladilnic, zato bodo morali odgovorni delavci v bodoče na to bolj paziti. Zelo skrbno pa bo treba tudi proučiti stroške za embalažo, ki so upravičeno večji lahko le, kolikor smo tudi več prodali!

Lahko bi rekli, da je dokaj umirjen porast stroškov za osnovne surovine, saj so se le-ti povečali samo za 12,5%. In v približno enakih mejah so se tudi povečali stroški za pomožni material... Z drugimi besedami povedano pomeni to, da z materialom in s surovinami letos boljše gospodarimo, kakor smo gospodarili v lanskem letu!

Ugodna ugotovitev za nas je tudi to, da se je amortizacija povečala za 41,8%, ker nam to povečuje materialno osnovo dela. To je že rezultat vključitve novih naprav, posebno zmesarne, v amortizacijo.

Doseženi rezultati pa nas ne smejo uspavati ...!

Kaj pa kažejo kazalci iz fakturiranja, to je zaračunane realizacije ali prodaje?

Odgovor na zastavljeno vprašanje daje tabela 2! Ostanek dohodka 3.624.406 dinarjev kaže, da je bilo letos naše finančno poslovanje boljše kakor v dveh preteklih letih. Celotni dohodek je zaenkrat za 36% višji, bruto osebni dohodki so višji za 19,78%, povprečni mesečni osebni dohodki pa so se povečali za 20,4%. Zlasti pomembno je, da ne poslujemo z izgubo, čeprav je ostanek čistega dohodka, ki ga rabimo za pokritje naših potreb, še vedno občutno prenizek.

Tabela 2: Primerjalni podatki o letošnji in lanski fakturirani (zaračunani) realizaciji ali prodaji (v dinarjih!)

Kazalci	31. 8. 1978	31. 8. 1977	Indeks 1978/77
Prodano — domači trg	49.077.397	40.740.495	120,4
Prodano — inozemski trg	67.309.601	46.895.199	143,5
Celotni dohodek	126.537.950	92.948.348	136,0
Ostanek dohodka	6.877.140	2.708.036	

Opomba : ta znesek je izguba!

Doseženi rezultati pa nas seveda ne smejo uspavati in zadovoljiti, saj imamo vendarle vse pogoje za še boljše poslovne dosežke v preostalih mesecih tega leta.

Dokončni dosežki steklarne v septembru bodo znani te dni, ko bo narejen zaključni račun za obdobje januar—september. Sedaj pa imamo le podatke o proizvodnji in prodaji v septembru. Ti pa kažejo, kakor je razvidno iz tabele 3, da so si podatki o proizvodnji in odpremi zelo blizu. Zato bi mogli reči, da sta bili v septembru organizacija proizvodnje in prodaje dobri, saj smo praktično vse, kar je bilo narejenega, tudi odpremili!

Tabela 3: Proizvodnja v letošnjem septembru

Proizvodnja	Kosov	Kilogramov	Dinarjev
Za domači trg	137.696	41.588,78	8.032.883
Za izvoz	326.687	59.290,75	8.214.440
Skupaj	464.383	100.879,53	16.247.323

V septembru smo odpremili na domače tržišče za 8.106.994,15 dinarja izdelkov, na inozemska tržišča za 7.792.800,55 dinarja in v zabojih za 55.554,00 dinarja, kar je skupaj za 15.955.349,70 dinarja!

VOJO DJINOVSKI, dipl. inž.

Ob dnevu mrtvih!

Počastimo njih spomin!

Se nekaj dni nas loči od dneva, ki ima vsako leto posebno obeležje. Mislimo na dan mrtvih, ko se spominjamo tistih, ki so ustvarili veliko tega, kar uživamo danes ...!

Ne pozabimo nikoli, to je posebna priložnost, da se jim vsem, znanim in neznanim, oddolžimo ... To bomo storili z lepo urejenimi grobovi, na katerih naj ne bo več sledov zapuščenosti, marveč naj bodo znamenja naše skrbi, da bodo njihova večna počivališča urejena, kot so si zaslužili. In obiščimo tudi tiste grobove, ki so posejani po krajih, kjer so v minuli vojni pustili žuljenja številni mladi bojovníki za našo svobodo!

Prižgimo sveče in prinesimo cvetje ...! Globoko se priklonimo njih spomnu; iskreno in do skrajnih mej špoštljivo!

Vinko Hafner se je pogovarjal z uredniki glasil

Sindikati in 9. kongres

Predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner je sprejel urednike glasil delavcev v organizacijah združenega dela. V daljšem pogovoru o novi organiziranosti sindikatov Slovenije, o 9. kongresu Zveze sindikatov Slovenije in o »klasičnih« sindikalnih temah jim je izčrpno odgovarjal na številna vprašanja.

Kaj lahko delavci pričakujejo od letošnjega kongresa Zveze sindikatov Slovenije?

»Vprašanje je sicer kratko, vendar široko — z odgovorom nanj odgovorimo na mnoga vprašanja. Kongres je pač obračun o opravljenem delu v minulem obdobju, hkrati pa pomeni opredeljevanje izhodišč za splošno idejno in politično ter praktično programsko usmeritev sindikatov v naslednjem štiriletnem obdobju. Zato je kongres tako politična manifestacija kot konkreten dogovor udeležencev-delegatov vseh 750.000 delavcev, organiziranih v sindikatu, za bodoče akcije in delovanje sindikatov Slovenije.

Seveda pa neposredne priprave na kongres močno zaposlijo ves sindikalni aktiv od osnovnih organizacij do občinskih organov in republiškega sveta. Zdi se, kot da se te organizacije in organi ukvarjajo sami s seboj, saj priprave neposredno ne vplivajo na položaj delavca v združenem delu in v sindikatih. Velja pa poudariti, da so razprave na vseh ravneh o kongresnih dokumentih bistrenje naših pogledov in opredelitev o posameznih vprašanjih.

Ceprav je lahko včasih razprava o

neki formulaciji sklepa ali statuta na videz formalistična, vendarle pomeni usklajevanje pogledov na družbeno vlogo sindikatov in o njihovi učinkovitosti. To seveda tembolj velja tedaj, če razprava o kongresnem gradivu, to je o osnutkih sklepov in statutu ter poročilu o delovanju sindikatov med obema kongresoma in o kadrovskih pripravah, prodre do osnovnih organizacij in članstva. Kljub temu pa je še precej članstva pasivnega, kar zadeva soustvarjanje teh stališč in oblikovanje drugih rešitev. Potemtakem bo šele po kongresu sledila tista temeljna naloga za konkretno akcijo uresničevanja vsega, za kar se bomo na kongresu dogovorili.

Priprave za kongres sindikatov Slovenije pomenijo del priprav na kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, ki bo v novembru v Beogradu. S skladnim oblikovanjem stališč in usmeritev obeh kongresov v določenem smislu izražamo idejno in politično enotnost delavskega razreda Jugoslavije; kar zadeva različnost, se le-ta kaže v posameznih pogledih na metode in o organiziranosti delovanja pa tudi o konkretnih rešitvah posameznih vprašanj. Te razlike so pogojene z objektivno nekoliko različnim položajem v sindikate organiziranih delavcev v posameznih delih naše dežele, v republikah, pokrajinah. V SR Makedoniji ali v pokrajini Kosovo, bodo pač dali morda močnejši poudarek kateremu od vprašanj, ki nas v Sloveniji ne prizadeva toliko, medtem ko bomo spet mi poudarili nekaj, kar ni kdove kolikšen problem za Makedonijo.»

Kako si zamišljate bodoče povezovanje osnovnih organizacij sindikata v sozdu? Kdo bo dajal pobude za sklicevanje problemskih konferenc?

»Vprašanje je pomembno, saj ne zadeva le organizacijske narave delovanja sindikatov, ampak sprašuje tudi o vsebini. Menim, da so bile naša najbolj družbeno priznana oblika delovanja konference sindikatov v delovnih organizacijah. Ceprav že vseskozi obstajajo — prej sindikalne podružnice, danes osnovne organizacije in sindikal-

ne skupine — so se vendarle šele v zadnjem obdobju uveljavile osnovne organizacije in sindikalne skupine kot temeljna oblika sindikalne organiziranosti. Ta proces je bil seveda tesno povezan z uveljavljanjem tozdiv.

To, kar želimo doseči v delovni organizaciji s svojo praktično aktivnostjo in z določbami statuta, je še tembolj pomembno za sozid, O oblikah organiziranosti na ravni organizacij združenega dela in sozdiv moramo utrditi spoznanje, da obstajajo zaradi članstva in osnovnih organizacij. S takšno organiziranostjo naj bi kar najbolj osamosvojili sindikate neposrednega vpliva, bolje povedano, pritiskov vodilnih struktur, da bi te politične organe spremenile v orodje lastnega delovanja, pri čemer sploh ni pomembno, ali gre za njihovo napredno usmeritev ali pa za uveljavljanje njihove oblasti.

Tisto, kar predstavlja resnično združevanje dela in sredstev delavcev v ozdih in sozdih, se uveljavlja v dveh oblikah: prva in temeljna oblika je samoupravljanje delavcev v tozdu; druga pa je delovanje subjektivnih dejavnikov na ravni ozda in sozda in prav slednje lahko veliko prispeva h kvaliteti in intenzivnosti povezovanja. Tega povezovanja si seveda ne smemo predstavljati v duhu znanih birokratskih in tehokratskih koncepcij, marveč gre za tisto združevanje, ki je koristno za delavce v tozdu. Tu ima velik vpliv predvsem poslovodna struktura in njen način delovanja, ker je močna, oborožena z znanjem in informacijami. Če oblikujemo močne organe družbenopolitičnih organizacij na teh ravneh, potem bodo le-ti izražali težnjo za krepitev moči teh sestavov na ravni sozda, kot pa delovali v interesu samoupravljanja v tozdih.

Seveda pa te zadeve ne smemo obravnavati črno-belo. Včasih tudi samoupravljanje v tozdih deluje proti navedenemu povezovanju, saj so zelo močne težnje po majhnih, samostojnih podjetjih ipd.»

Kako naj se sindikat vključi v bitko za pretok informacij od virov obveščanja do delavca in obratno?

»Ni treba posebej poudarjati, da brez dobre informiranosti delavca ne more biti njegove družbene osveščenosti in ne njegovega učinkovitega delovanja kot gospodarja-upravjavca. Med pomembnimi in objektivnimi težavami je dejstvo, da je delavec danes še

9. kongres ZSS

premalto izobražen, premalo osveščen in premalo integriran v družbeno skupnost in seveda tudi premalo operativno informiran, da bi bil dovolj usposobljen za dejansko upravljanje in da bi se tudi sam imel za upravljavca.

Če je urednik glasila v združenem delu, sodelavci in s tem glasilo na progresivnih pozicijah in želi urednik obravnavati v glasilu določeno vprašanje, pa mu je bilo to onemogočeno ali pa je pozneje občutil posledice, ker je zadevo objavil, pri tem pa ga sindikat ali ZK ne podpreta, je to znamenje neke pomanjkljivosti, družbene bolezni. Seveda pa gre le za posamezne pojave, kajti v dobršnem delu glasil obstajajo normalne komunikacije in če bodo novinarji v združenem delu bolj komunikativni in bolj strokovni ter osebno poštenji, bo manj takih negativnih pojavov. Ponovno poudarjam, da bi morali videti sindikati in ZK v teh glasilih v združenem delu svoje močno orožje tudi za boj proti birokratizmu, za mobilizacijo delavcev za večjo produktivnost in večjo odgovornost. Tega se je treba še posebej zavedati v konfrontaciji z birokratskimi stališči in z manipuliranjem z delavci ter pri kratenju njihovih elementarnih samoupravnih in socialnih pravic itd. »

Sindikati nasprotujejo poskusom posameznih tozgov, da bi skupne službe oblikovali kot servis?

»Ustava in zakon o združenem delu sta dovolj jasna podlaga za oblikovanje položaja delavcev v delovnih skupnostih skupnih služb. Gre za dve resni nasprotji, ki pravzaprav izvirata iz dosedanjega zelo superiornega položaja skupnih služb v odnosu do delavcev, organiziranih v tozdi. Glavni problem je v tem, da še vedno nismo našli pravih oblik stimulatívne, objektivne in napredne nagrajevanja, ki bi te delavce skupnih služb postavilo v pravi položaj in vlogo delavca v združenem delu. Iz tega torej izvirajo težave. Nerazvitost svobodne menjave dela na eni strani ohranja privilegirani položaj delavcev skupnih služb, na drugi strani pa spet spodbuja težnje, da bi delavce v skupnih službah spravili v podrejen položaj in skupne službe spremenili v nekakšne servise tozgov oziroma njihovih poslovodnih sestavov.

Poleg navedenega nerazvitost svobodne menjave dela in nagrajevanja po delu v skupnih službah povzročata še druge težave: tako, denimo, premalo stimuliramo delavce za učinkovitejšo delo in za njihovo odgovornost pri delu, hkrati pa je še vedno del združenih delavcev nagrajevan po zelo zahtevnih normah, medtem ko so drugi delavci še vedno privilegirani, saj

zanje in za njihovo delo ni nobenih meril.

Zdi se, kot da gre za ostanke razrednih nasprotij, čeprav ni dveh razredov — kljub vsemu del delavcev, to je tisti najbolj množičen del proizvodnih delavcev, sodi, da je v podrejenem in neenakopravnem položaju glede na tiste delavce, za katere ne veljajo trda pravila nagrajevanja po delu, ker jih pač zanje še nismo našli deloma zavoljo objektivnih vzrokov, deloma pa tudi zavoljo težnje teh delavcev, da bi ohranili privilegirani položaj.

V tem torej vidim razloge za poskuse, da bi skupne službe spremenili v podrejene servise!

Sindikati bi se morali na eni strani boriti proti degradaciji teh skupnih služb oziroma delavcev v njih, po drugi strani pa proti superiornosti teh služb v odnosih do delavcev v proizvodnji in tozdi. Seveda predvsem z iskanjem ustreznega načina nagrajevanja, ki naj postavi delavce v enakopraven položaj! »

Kako bo sindikat ukrepal, da odpravi delitev osebnih dohodkov zgolj na podlagi osebnega ocenjevanja delavcev?

Oblikovanje in delitev dohodka je čedalje bolj temeljna skrb sindikatov. To je družbeni odnos, ki zadeva delavca kot gospodarja in delavca kot proizvajalca. Sindikati so na tem področju v zadnjih letih veliko delovali, bili so nosilci akcij in prav njihova zasluga je, da smo vendarle napredovali. Seveda pa bomo aktivnost sindikatov v naslednjih letih še močneje usmerili na to področje.

Kar zadeva osebno ocenjevanje, so sindikati tudi doslej zavračali subjektivno oceno delavca kot glavni kriterij

za vrednotenje njegovega dela. Seveda pa ne zavračamo osebne ocene kot možnosti za objektivnejše vrednotenje posameznikovega dela, vendar je to lahko le kolektivna ocena, v nobenem primeru pa ne individualna. Za tako oceno morajo biti izdelani tudi ustrezni kriteriji in izhodišča.

Po podatkih, s katerimi razpolagamo, ugotavljamo, da so se razponi med osebnimi dohodki očitno zmanjšali, tako med panogami kot med delavci v isti organizaciji. Razponi so se zmanjšali tudi med posameznimi kvalifikacijskimi kategorijami v regijah, tako da danes že lahko govorimo o težnjah po uravnolovki. Največ je tako imenovane kvalifikacijske uravnolovke, nekaj pa je je tudi na račun socialnih kompenzacij. Seveda je ta uravnolovka najbolj v škodo proizvodnim delavcem, ki so nagrajevani strogo po učinku, in ustvarjalnim izobražencem, ki so s svojim osebnim dohodkom neposredno vezani na produkcijo. »

Nočno delo žensk bi morali že letos v začetku leta odpraviti, vendar tega marsikje ne bo mogoče storiti. Kako torej?

»Naša država je podpisnica mednarodne konvencije o omejevanju nočne dela žensk. Tega dela je dejansko tudi vedno manj. Toda uresničitev te naloge ni lahka: včasih že delovne naprave zahtevajo neprekinjeno delo, včasih spet delavke same nasprotujejo omejevanju nočnega dela, ker se jim s tem zmanjša dohodek itd. Ta vprašanja bomo morali še dobro proučiti. Seveda ostajamo pri naši splošni usmeritvi za postopno ukinitvev nočnega dela žensk. Pri tem pa moramo upoštevati objektivne okoliščine v vsakem konkretnem primeru posebej. V ta

prizadevanja se morajo vključiti osnovne organizacije sindikata.

Kaže, da ponekod nočno delo celo narašča! To ni pozitivna usmeritev, saj s tem podcenjujemo dolgoročne posledice tega problema za delovno organizacijo, za delavko in družbo. Menim, da je takšna usmerjenost slaba. Prav o teh vprašanih že tečejo priprave na posvetovanje, ki bo na podlagi natančnejših analiz zagotovo opozorilo na prenekateri problem in prenekatero rešitev.«

Kakšno je stališče sindikatov in kako ukrepati, ker se iz meseca v mesec povečuje število bolniških izostankov z dela?

»Odgovor na to vprašanje je zajet v predlogu kongresnih skleptov. Sindikati se morajo kot družbenopolitična organizacija čutiti odgovorne za gospodarjenje v delovnih organizacijah in za mobilizacijo delavcev za zavestno odločanje o teh vprašanih. Sindikat ne sme biti več odrinjen od teh vprašanih; imeti mora pomembno vlogo obenem s samoupravnimi organi in poslovnimi strukturami itd. Odločilnega pomena je, da se delavec zares čuti gospodarja. To namreč usmerja vse njegove nadaljnje vedenje. Primer: kmet je v zdravstvenem varstvu izenačen z delavcem, toda natančno premisli, kdaj lahko izostane z dela — skratka, čuti se gospodarja. Seveda je v velikih in zapletnih ozdih in sozdih težavne doseči tako neposredno soodvisnost za odločitve in za gospodarjenje. Toda tembolj ko bo ta občutek naraščal, bolj bo naraščala delavčeva samozavest, delovna disciplina, bolj se bodo zmanjševali bolniški izostanki.

Seveda pa zastavljeno vprašanje ni tako preprosto. Gre namreč še za

druge dejavnike, ki vplivajo na izostanke. To vprašanje je povezano med drugim tudi z načinom dela zdravstvene službe. Bolj ko bo razvita preventiva, manj bo potrebne kurative in manj bodo delavci izostajali z dela. Participacija za zdravniške preglede je neprijetna tako za delavca kot za zdravnika, ki jo mora zaračunati. Nekatera opozorila govore o tem, da se je po uvedbi participacije skoraj za polovico zmanjšalo število zdravniških pregledov. Seveda bo potrebno to vprašanje še temeljito proučiti; toliko bolj, ker gre za kompleksen problem.«

Kaj menite o tako imenovanih kadrovskih stanovanjih?

»Ustavno sodišče je prejelo nekaj predlogov za razsodbo, ali so določila v samoupravnih aktih ustavna ali ne, ker dajejo pravico poslovnim organom, praviloma delavskemu svetu ali izvršilnemu odboru, da o teh vprašanih samostojno odločajo. Samoupravnim organom ne moremo odvzeti pravice dodeljevati stanovanja v nujnih primerih, toda pri tem ne smemo zapostavljati vseh drugih kategorij delavcev, predvsem pa ne socialnih primerov. Če zadeve rešujemo po trenutnih potrebah in brez jasnega plana kadrov, je to seveda bolj delikatno vprašanje. Pogosto so rešitve in odločitve zavite v tajnost. Proti takemu načinu moramo ostro nastopiti. Delavci morajo biti seznanjeni s stanovanjsko politiko in delovati moramo javno. Tudi pri reševanju stanovanjskih vprašanj moramo onemogočiti odločanje v ozkih skupinah!«

Kaj pa počitniške skupnosti?

»O možnostih počitniških skupnosti v sozdih v naših kongresnih dokumen-

tih ni nič določenega zapisanega. Sicer pa na sindikate tako ali tako letijo občutki, da se največ ukvarjajo s problemi družbene prehrane, športa, rekreacije in počitniških domov, morda tudi še z izobraževanjem. Vendar moram reči, da je še dobro, da se je kdo sploh s tem ukvarjal. Sindikat se bo moral tudi v bodoče ubadati s temi vprašanji, saj gre za eno njegovih temeljnih funkcij — za prizadevanje, da bi izboljšali standard delavcev.

Bolj pereče pa se mi zdi vprašanje, zakaj nekatere občine odrivajo tako imenovani delavski turizem. Menim, da je tako ravnanje kratkovidno in spodbujeno s kratkoročnimi interesi in v svojem bistvu zelo nesocialno. V bistvu gre za komercialne koncepcije razvoja občin, ki niti ne uvidijo tega, da lahko delavski turizem zelo podaljša sezono in hkrati poveča izkoriščanje njihovih naravnih in drugih počitniških zmogljivosti, vse to prav v prid tamkajšnjega prebivalstva. Pri takih kratkoročnih usmeritvah gre marsikdaj tudi za lov na devize ipd.

Menim, da se morajo sindikati boriti proti takim usmeritvam. Ponavljam: gre za politično in ekonomsko kratkovidnost teh občin! Res je, da moramo upoštevati določene prostorske urbanistične ureditve, optimalno izrabo prostorskih zmogljivosti, toda nobenega dvoma ni, da ima tudi v teh prizadevanjih delavski turizem svojo ekonomsko upravičenost, torej ne le socialno-politično, kot pritisk skupnosti, marveč kot interes konkretne občine.«

Ali lahko po obiskih v regijah poveste, katere so največje slabosti v sindikalnem delovanju?

»Preveč kratka je doba, kar delam v sindikatih, da bi mogel objektivno ocenjevati, vendar moram reči, da so moji dosedanji vtisi dobri. Sindikalna organiziranost se razvija, učinkovitost delovanja je čedalje večja in čedalje večja je tudi njihova veljava.

Kar zadeva slabosti — o nekaterih sem že govoril — jih vidim predvsem v tem, da v sindikatih še marsikje delajo forumsko, da se organi več ukvarjajo sami s seboj, kot da bi se posvetili mobilizaciji članstva in vprašanjem njihove organiziranosti v sami bazi.

Še posebej velja načeti vprašanje strokovnih sindikatov. Ti sindikati so se različno razvijali, vsi pa so v obdobju po zadnjem kongresu doživeli velik vzpon. Zaradi najrazličnejših vzrokov so se začela tu in tam oglašati mnenja, da gre le za oblike delovanja veze sindikatov. Uveljavitev takega stališča bi praktično pomenila njihovo likvidacijo. Na majski konferenci republiškega sveta Zveze sindi-

katov Slovenije in Centralnega komiteja ZKS smo prišli do enotnih stališč o tem vprašanju. Seveda vsi problemi še niso rešeni; tako se moramo čimprej lotiti vprašanja, kako strokovne sindikate tesneje povezati z osnovnimi organizacijami in s sindikalnimi skupinami.

Še to: čeprav nisem neposredno sodeloval v sindikalnem delu, mislim, da so najpomembnejše dejanje storili sindikati Slovenije s svojim 8. kon-

gresom, ko so obračunali z liberalizmom in tehokratizmom. Zato ima sedanj kongres sindikatov Slovenije pač to prednost, da je splošna usmeritev v ZK in sindikatih že izoblikovana. Zato se bomo bolj posvetili praktičnim vprašanjem, organizacijskemu in vsebinskemu utrjevanju sindikatov pri reševanju konkretnih nalog delavskega razreda. V tem smislu je tudi 9. kongres Zveze sindikatov Slovenije nadaljevanje 8. kongresa.»

Opravičilo

V septembrski izdaji »Steklarja« smo v sestavku »Naši nagrajenci« pomoto ma izpustili še tovariša Ivana Sverka, ki je bil tudi deležen priznanja krajevne skupnosti in to na področju civilne zaščite.

Za neljubo pomoto se tovarišu Sverku in našim bralcem opravičujemo!
Urednik

Proslava v Hrastniku

Petdeset let steklarske stavke

Steklarji hrastniške steklarne so se v soboto, 7. oktobra, sešli in proslavili petdeseto obletnico velike steklarske stavke in dvainštirideseto obletnico mladinske steklarske stavke. Slovesnosti so se udeležili tudi predsednik predsedstva SRS Sergej Kraigher, ena izmed organizatorjev mladinske stavke Lidija Šentjunc, revolucionar Miha Marinko, sekretar revirskega komiteja zveze komunistov Franc Grešak, predstavniki družbenopolitičnega življenja občine Hrastnik, predstavniki vseh jugoslovanskih železarn in številni drugi občani.

Govornik na zborovanju je bil član predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Marjan Orožen. Med drugim je povedal tudi tole: »...Zbrali smo se na tem svečanem zborovanju, da obeležimo 50-letnico velike stavke slovenskih in jugoslovanskih steklarjev ter 42-letnico mladinske stavke steklarjev v Hrastniku... Vsem, ki ste danes prišli v steklarne v Hrastnik, še posebej pa tistim, ki ste sodelovali v tisti pomembni akciji proletarske enotnosti in odločnosti leta 1928, naj velja tovariški pozdrav, ki ga prinašam v imenu predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije!

Generalni štrajk steklarjev velikega Abelovega steklarskega koncerna je bil odgovor združenih delavcev na pokuse, da se kapitalistično gospodarstvo rešuje iz splošne krize s pritiskom na delavske mezde, s splošnim poslabšanjem delavčevega položaja.

O tem je julija 1927 pisala Enotnost takole: »...V pletilnici balonov delajo 14 do 16 ur dnevno, zaslužek pa je zelo nizek. Že tako nizke mezde želijo znižati za 10 do -5%. Ne dā se živeti! Mladoletniki delajo ponoči. Ukinjajo dopuste, priganjajo k delu... Vsi v vrste revolucionarnih delavcev. Širimo glasilo Enotnost! Delu čast in oblast...!»

V takšnih pogojih je steklarska industrija takratne Jugoslavije na veliko koncentrirala kapital, kar naj bi privedlo do znižanja proizvodnih stroškov, okrepilo konkurenčno moč in povečalo kapitalistov dobiček. Kapitalistični lastniki so se kot prvo lotili uvažanja enotnega tarifnega sistema. Z njim naj bi

se znižal zaslužek paračinskih steklarjev, ki je bil za okrog 20 odstotkov višji od zaslužkov v ostalih steklarnah. Zavedajoč se, da se temu pritisku lahko uprejo le združeni in enotni, je na poziv paračinskih steklarjev skupne konference delegatov steklarskih delavcev v Zagorju in Hrastniku izglasovala generalni štrajk steklarskih delavcev Jugoslavije, katerega glavna cilja sta bila: da se ne sme znižati zaslužek paračinskim steklarjem in da se mora zaslužek delavcev v ostalih steklarnah izenačiti s paračinskimi zaslužki. Na tej osnovi je bila ustvarjena enotna fronta slovenskih in srbskih steklarjev.

V tej bitki s kapitalom so odigrali vodilno vlogo hrastniški steklarji, ki

Slavnostni govornik je bil sekretar mestnega komiteja ZK Ljubljana in član predsedstva CK ZKS Marjan Orožen

STEKLAR

so imeli za seboj največje izkušnje v delavskem gibanju; v gibanju, ki je dalo nekaj že prekaljenih komunističnih aktivistov in borcev, med njimi takratnega sekretarja okrožnega komiteja za Zasavje Jožeta Bauerja.

Vodilna in revolucionarna vloga komunistične partije je prišla do izraza zlasti v odločilnih trenutkih stavke, ko je pod vplivom Čobalovih socialnih demokratov prišlo do kolebanj v Rogaški Slatini, kjer se je sindikalna podružnica odločila nadaljevati z delom. Pokrajinski komite komunistične partije za Slovenijo je takrat zadolžil partijsko organizacijo Zagorja, naj pošlje svojega člana — predsednika strokovnega odbora v Rogaško Slatino in to prepreči, kar mu je tudi uspelo. Enotnost stavkovnega odbora je bila očiuvana...

In ravno tej razredni enotnosti, ki je bila ustvarjena, gre zasluga, da so

steklarji v najtežjih pogojih, v bedi in pomanjkanju, vzdržali več mesecev, da je po štirih mesecih steklarski proletariat širom po Jugoslaviji začasno slavil svojo zmago. Pokazalo se je, da mora delavski razred, če hoče biti uspešen, kapitalistični koncentraciji zoperstaviti svoje najmočnejše razredno orožje — splošni oziroma generalni štrajk.

Ena izmed revolucionarnih pridobitev tega štrajka je prav gotovo tudi ukinitev patriarhalne metode, da steklarski mojster izplačuje pomočnika in odnašalca. Kapitalistični sistem se je te metode posluževal, da bi z njo razbijal notranjo enotnost delavcev ene tovarne. Z njeno ukinitvijo je bil odpravljen vir, ki je porajal tako imenovano delavsko aristokracijo kot socialno bazo reformizma in krhanja revolucionarne ostrine razrednega boja. S tem so bili tudi mlajši delavci

postavljeni v enak položaj mezdnega delavca, kar pa — seveda — ni pomenilo, da se je njihov položaj dejansko spremenil. To potrjujejo mnogi zgodovinski dokumenti, še posebej pa tako imenovani mladinski štrajk pod vodstvom razredne mladine in Skoja v letu 1936 kot odgovor na poizkus, da bi mlade delavce izkoristili kot sredstvo za pritisk proti starejšemu delavstvu.

Ko danes kot samoupravljalci in gospodarji nad sredstvi in delom analiziramo in ocenjujemo to veliko in pomembno razredno akcijo jugoslovanskih steklarjev, moramo seveda ugotoviti, da je generalni štrajk sicer delno izboljšal položaj steklarskega delavstva, toda osnovnega položaja ni v ničemer spremenil, niti mu ga ni olajšal. V mnogočem pa je prispeval h krepitvi zavesti, da mora biti osvoboditev dela delo delavskega razreda.

Osvoboditev izpod meznega suženjstva in z njo tudi izpod nacionalnega je bila dosežena šele v narodnoosvobodilnem boju, ko se je proti izkoriščanju in zatiranju dvignil v socialistični revoluciji delavski razred, združen z drugimi ljudskimi sloji v okviru Osvobodilne fronte slovenskega naroda in pod vodstvom naše slavne komunistične partije ter tovariša Tita. S tem in z uvedbo delavskega samoupravljanja leta 1950, ko so delavci prevzeli proizvodna sredstva in upravljanje z njimi v svoje roke, je bila ustvarjena osnova za končno in dokončno osvoboditev dela...!»

Potem je tovariš Orožen spregovoril o povojni graditvi in o našem splošnem razvoju, ki je postopoma, a vendar zanesljivo, prišel do stopnje, ko delavci v združenem delu odločamo o vseh pomembnih zadevah dela in življenja nas samih.

Poudaril je tudi, da bi bili idealisti, če bi trdili, da bodo določila zakona o združenem delu uresničena v praksi brez naših prizadevanj. Uresničevanje zakona je po besedah Marjana Orožna tesno in neločljivo povezano z dobrim gospodarjenjem, z gospodarsko stabilizacijo in z rastjo dohodka ter produktivnosti dela.

Govornik se je dotaknil tudi dela delegacij, vloge socialističnih subjektivnih sil in o še več nerešenih vprašanjih. Po njegovih besedah bodo vprašanja delovnega človeka in njegove perspektive v ospredju naših prizadevanj.

Na koncu svojega govora je Marjan Orožen dejal: »...Hrastniški, slovenski in jugoslovanski steklarji so lahko ponosni na doseženo. Prepričan sem, da bodo tako kot doslej tudi v prihodnje sledili svetlemu zgledu svojih predhodnikov v prizadevanjih, da bo naš jutrišnji dan še svetlejši, da bodo naši koraki v socialnem po samoupravni poti še enotnejši, bolj smel in trdnejši!«

Pod dirigentsko taktirko Vilija Zaletela sta skupaj nastopili godbi iz Steklarne Hrastnik in steklarne »Boris Kidrič«.

V spremstvu Alekseja Usa, dipl. inž. so si steklarsko razstavo z velikim zanimanjem ogledali številni gostje, med njimi tudi Franci Grešak, Sergej Kraigher in Lidija Sentjunc.

S proslave 50-letnice stavke steklarjev v Hrastniku

Pozdravno pismo Titu

Udeleženci proslave v počastitev petdesetletnice stavke steklarjev in dvainštiridesetletnice stavke mladine v Hrastniku so poslali naslednje pozdravno pismo predsedniku SFRJ Josipu Brozu Titu:

Predsedniku
socialistične federativne
republike Jugoslavije
Josipu Brozu Titu!

Ob slavnostni počastitvi 50-letnice stavke steklarjev in 42-letnice mladinske stavke ti pošiljamo pozdrave vseh steklarjev Jugoslavije in drugih zbranih tu, v Hrastniku!

V letošnjem letu mineva petdeset let od dni, ko je vznikla odločitev, da si steklarji z organizirano stavko priborijo svoje osnovne pravice in zagotovijo svoj obstoj. In izvesti stavko, ki je trajala polne štiri mesece, ni bilo tako enostavno...

Tudi sam si poudaril, kako zahtevno je bilo tako akcijo izpeljati v takratnem času stare Jugoslavije, ko so kapitalisti z vsemi sredstvi branili

svoj položaj, podporo izkoriščanju delavcev pa je dajala tudi oblast s političnim pritiskom.

Delavski razred se je znašel pred nenasitnim aparatom kot mlada, prebujajoča se sila, brez pravih političnih izkušenj. A v borbe za lastne pravice so jih izoblikovali takratni nevdržni položaj in trezni voditelji, ki so sledili tebi, tvojim odločitvam in marksističnim idejam kot edinim sprejemljivim za delavski razred. Steklarji so v tej stavki zmagali in zadali kapitalističnim izkoriščevalcem nov udarec, potrdili pa so tudi svojo politično moč in enotnost.

Ob praznovanju teh pomembnih jubilejev danes, v socialistični samoupravni Jugoslaviji, ko se odločitve delavcev uresničujejo v vsakodnevni praksi, se tudi steklarji zavedamo, da

moramo še naprej v graditvi našega sistema h uresničitvi ciljev, ki smo si jih zadali. Z izpolnitvijo lastnih zadanih nalog na vseh področjih si bomo prizadevali prispevati svoj delež k enotnemu konceptu in usmeritvi Jugoslavije — vseh naših narodov in narodnosti. Tvoja pozitivna stališča, ki smo jih sprejeli za edina pravilna in za svoja, sklepi osmega kongresa Zveze komunistov Slovenije in enajstega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije pa so nam pri našem nadaljnjem delu cilj in vodilo v naših delovnih dneh.

Zato prejmi, dragi tovariš Tito, te naše pozdrave tudi kot našo obljubo, da si bomo v prihodnosti zavzeto in kot pravi samoupravljavci prizadevali ustvariti čim več pri graditvi steklarske industrije kot pomembnega dela celotnega jugoslovanskega gospodarstva!

Jugoslovanski steklarji in drugi prisotni na tej proslavi.

Hrastnik, 7. oktobra 1978.

S seminarja sekretarjev osnovnih organizacij ZK v Podčetrtku

Nov pristop komunistov

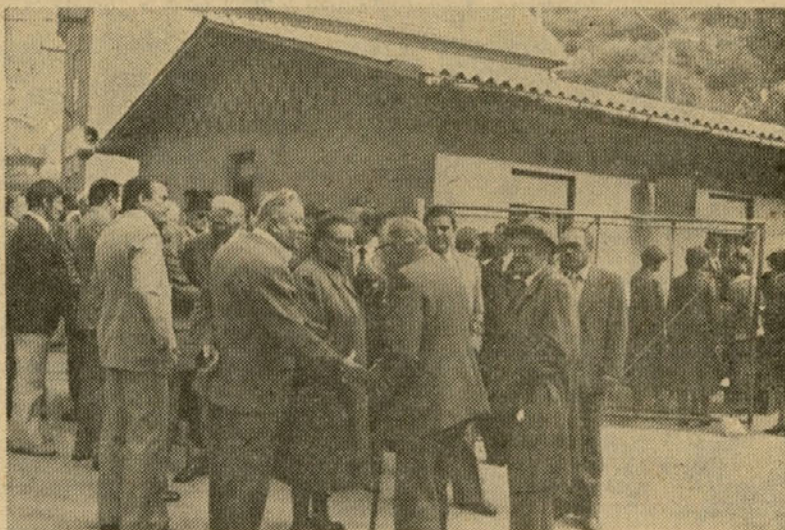
Od 5. do 7. oktobra je bil v Podčetrtku seminar, ki so se ga udeležili sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov, člani komiteja občinske konference zveze komunistov in svetov ZK v krajevnih skupnostih.

V preteklosti so bili seminarji — ne le zveze komunistov, ampak tudi drugih družbenopolitičnih organizacij — bolj solskega značaja, saj so na njih eni predavali, drugi pa so bili le poslušalci. Tokrat pa smo komunisti šmarske občine izbrali drugačno pot... Opredelili smo se za delovni značaj seminarja: vsi udeleženci naj sodelujejo enakopravno; izmenjajo naj izkušnje in ugotovijo, kako so v posameznih okoljih rešili to ali ono zadevo in kako bi še nerešene zadeve uredili bolj enotno in kakovostno...

Tematsko je bil seminar zastavljen bolj široko, kajti zajel je vsa področja, ki so v tem času najbolj aktualna. Tako je dobilo v seminar-skem programu mesto vse tisto, kar globoko zadeva interese delavskega razreda. To so: razvoj samoupravnih socialističnih družbenoekonomskih odnosov in položaj delavca v njih; ekonomska politika, ki zadeva gospodarjenje, produktivnost dela, planiranje in uresničevanje planskih nalog, na-

grajevanje po doseženih delovnih rezultatih, povezovanje gospodarstva, dohodkovni odnosi, stanovanjska graditev; organiziranost zveze komunistov, metode in oblike njenega dela, svetl

Med proslavo 50-letnice stavke hrastniških steklarjev so se srečali številni revolucionarji...

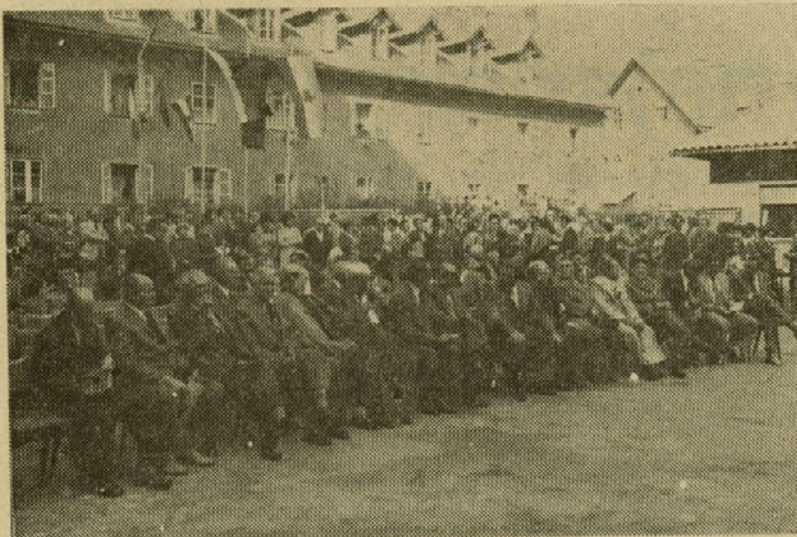
zveze komunistov v krajevnih skupnostih, sekretariati osnovnih organizacij, vloga koordinatorjev dela v več osnovnih organizacijah, kadrovska politika, idejno-politična usposobljenost komunistov, njihova družbenopolitična aktivnost in njihovo delo v družbenopolitičnih organizacijah; politični sistem, razvoj skupščinskega sistema, razvoj samoupravnih socialističnih odnosov v krajevni skupnosti, samoupravne interesne skupnosti; vzgoja, izobraževanje in kultura.

Kritično o prehojeni poti

Zveza komunistov upravičeno zagovarja mnenje, da ni nič tako dobro narejeno, kar ne bi moglo biti narejeno še boljše in kar ne bi moglo odstopiti mesto še boljšemu, bolj naprednemu! In s teh začetnih položajev, naj se tako izraziva, je krenilo delovno vzdušje udeležencev seminarja... Ob spoznanju, da je narejenega že veliko pozitivnega, smo udeleženci seminarja bolj kritično obravnavali našo doseganje (ne)delavnost. Ze kar na začetku bi mogla reči, da velja ocena za večino osnovnih organizacij zveze komunistov v naši občini: v gospodarska in družbena dogajanja so vključene pod pričakovanji!

V ospredju seminarske razprave so bila vprašanja, ki zadevajo gradnjo stanovanj, saj je na dlani, da gradimo stanovanja, katerih cena za kvadratni meter površine presega že vse razumne meje. Pri tem smo ocenili, da je vpliv delegatov na ceno premajhen, komunisti izvajalcev gradbenih del pa do sedanjih visokih cen niso dovolj kritični. Nadalje smo govorili v zvezi s tem, da prihaja pogosto do kratkih stikov med porabniki in delegati.

Slovesnosti v Hrastniku so prisostvovali še živeči udeleženci stavke ter predstavniki družbenopolitičnega življenja v SR Sloveniji.

Enotnega mnenja smo bili tudi v razpravi, ko smo govorili o planiranju, ki še vedno ni dobilo prave državljske pravice v marsikateri samoupravni skupnosti. Zato bodo naša prizadevanja v bodoče usmerjena v večje uveljavljanje družbenega planiranja, saj je to vendar podlaga za doseganje boljših rezultatov.

Ni nobena skrivnost, to se je izkazalo, da so nekatere delovne organizacije v uresničevanju dohodkovnih odnosov dosegle pozitivne premike in da je v njih speljano po analitični oceni delovnih mest. Zato je tudi ocena o še neizdelanem sistemu nagrajevanja, zlasti v skupnih službah, povsem utemeljena!

Več dela komunistov na terenu!

Bila so obdobja, ko je bilo delo komunistov na terenu zelo razvejeno. Toda sčasoma so osnovne organizacije zveze komunistov prenesle težišče dela komunistov v tovarniške okvire, pa se je to negativno odrazilo na njihovo delo na terenu, saj je znano, da delovni ljudje in občani vendarle večji del svojega življenja preživimo zunaj tovarniških plotov. Na terenu so skupna vprašanja, ki jih je treba reševati, vpliv komunistov pri tem pa je sedaj pomanjkljiv. Zato smo seminaristi dali zelo koristen predlog, naj bi se komunisti občasno sestajali v krajevnih skupnostih, kjer bi pretresali pomembna vprašanja ter s tem prispevali tudi k medsebojnemu spoznavanju.

Iz razprav udeležencev seminarja je bilo mogoče ugotoviti, da komunisti

niso kdo ve kako spodbujali lastno idejno-politično usposabljanje, pa tudi kakšnega posebnega zanimanja za organizacijo takšnega usposabljanja niso kazali.

Poseben poudarek pa je na seminarju veljal kadrovska politika v zvezi komunistov in nasploh. Rečeno je bilo — in to drži, da se vlogo zveze komunistov na tem področju premalo čuti. Pri tem smo imeli v mislih poglobljanje v takšno kadrovska politiko, ki dolgoročno rešuje številna vprašanja, in ne takšno kadrovska politiko, ki sproti, od danes na jutri, in spontano rešuje trenutna žgoča vprašanja. Vprašanju kadrovanja, tako smo se domenili na seminarju, bomo v bodoče namenili veliko več skrbi kot doslej. Konkretno in ne le z deklaracijami! To od nas zahteva razvoj družbe, v ožjem in širšem smislu...!

Večji vpliv delegatov in manj posameznikov!

V štiriletnem obdobju, kar deluje delegatski sistem, je bilo izrečenih ničkoliko kritik, češ da nam ne deluje tako, kakor smo si želeli... To res ni nova ugotovitev, je pa značilna tudi za naše obnašanje kot, tako je — recimo — bazo! Koliko je delegatov, ki so pripravljene poglobljeno obravnavati kakšen material. Se lahko izognemo tisti, že znani, da nimamo ne časa ne prave volje? Se zavedamo, da naše obnašanje avtomatično povzroča odrinjenost do odločanja?

V iskanju odgovorov na ta in še druga vprašanja smo ugotovili, da so odločitve v veliki meri prepuščene strokovnim službam, saj je povezava z delegatsko bazo kar kritična. Praktično vzeto drugače tudi ne more biti, kajti pasivnost delegatov potegne za seboj premoč drugih, pa so potem tudi rezultati poznani.

Kritika je bila namenjena tudi nekaterim pojavom v krajevnih skupnostih. Dogaja se namreč, da postajajo nekateri posamezniki v določenem smislu oblast, saj je vse strnjeno v eni osebi. Ali so za to krivi taki posamezniki, ki si tako lastijo oblast, ali pa je kriva za to nepripravljenost drugih, da bi jih razbremenili? Nesprejemljivo je eno in drugo! Drugačen, poglobljen pogled na to nam bo dal odgovor in napotek, kako ravnati.

Sklepna misel

Iz vsega zapisanega bi se bralcu utegnila poroditi misel, da je seminar potekal v znamenju tarnanja nad neuspehi. Toda s takšno mislijo se ne bi mogla strinjati, saj je takšen, nov pristop najboljše zagotovilo za naše nadaljnje razgibano razmišljanje o vseh dosežkih. Je hkrati kritika pre-

hojene poti in praktično napotilo za akcijo, ki naj odpravlja ugotovljene slabosti. Je bolj spodbuda za še boljše delo in ne obup nad nekaterimi spodrsljaji.

Gotovo je, da bomo udeleženci seminarja, obogateni z izkušnjami, pridobljenimi na njem, ukrepali v svojih okoljih na odpravo ugotovljenih slabosti. In potlej ne bo nobenega dvo-

ma v to, da je seminar dosegel svoj namen!

STONE KLOKOČOVNIK
FRANC VEHOVAR

Po izvedeni anketi mladih

Želja in upanje

Ko smo objavili anketo mladih v našem časopisu, smo hkrati obljubili, da vas bomo seznanili z njenim izidom. Dolg do bralcev izpolnjujemo s tem sestavkom!

Pred tremi meseci, ko je bila anketa objavljena, smo si mislili, da bomo dobili vsaj nekaj mnenj in predlogov, ki bi nam bili dragoceni napotki za naše nadaljnje delo. Toda priznati je treba, da smo doživeli neprijetno presenečenje. Če bi vas vprašali, koliko odgovorov smo prejeli, sem prepričan, da se vam ne bi posrečilo uganiti! Le-teh je bilo, reci in piši, samo 19!

Ce vemo, da je anketni vprašalnik izpolnila večina tistih, ki so v predsedstvih mladinskih aktivov v tozdih in ki se že sicer zaradi svojih funkcij udeležujejo v mladinski organizaciji, potem smemo mirne vesti zapisati, da je bila anketa strel v prazno. Ker je vse skupaj izzvenelo precej neresno, se mi zdi, da bi bila analiza takšne ankete povsem odveč. Zato bo najbrž bolj prav, če na kratko zapišemo kakšno vrstico o delu organizacije mladih po njihovi volilni konferenci!

O delu mladinskega aktiva tozda osnovna izdelava skorajda ni kaj zapisati, kajti delo v njem je najmanj razgibano. To med drugim potrjuje tudi število oddanih anketnih vprašalnikov, saj sta jih oddala le dva mladince!

Razlogov za takšno mrtvilo v tozdu

osnovna izdelava je gotovo več. Med poglavitnega pa lahko štejemo to, da — preprosto povedano — ni v njem takšnih članov mladinske organizacije, ki bi bili pripravljeni voditi njen aktiv... Na zadnjem sestanku predsedstva smo si sicer zadali nalogo, da bomo znova poskusili pridobiti določeno število mladih za delo v mladinski organizaciji, ki naj bi bili nosilci dejavnosti mladih. Upamo, da nam bodo v teh prizadevanjih pomagale ostale družbenopolitične organizacije in da bomo skupna prizadevanja vendarle kronali z uspehom.

V mladinskem aktivu tozdiv kristal in dodelava čutimo delo mladih že nekoliko bolj. Malo manj je čutiti mlade iz dodelave, ker je tam mladincev malo, pa zaradi tega tudi ni mogoče pričakovati česa več. Mladi iz tozdiv kristal pa so pokazali v teh mesecih največ prizadevnosti, toda še veliko premalo glede na njihove zmogljivosti. Že samo podatek, da je vsaj polovica mladih s končano steklarsko šolo, kaže na možne večje dosežke, saj so si nabrali precej izkušenj v šoli. Prav bi bilo, da to pridobljeno znanje s pridom izkoristijo ne le v svoji stroki ampak tudi v družbenopolitičnem delu.

Glede na to, da smo mlade iz tozdiv družbena prehrana, servisne dejavnosti in iz delovne skupnosti skupnih služb združili v en aktiv mladih, smo upravičeno pričakovali, da bomo bolj čutili njihovo delo, kot ga čutimo.

Dela aktiva učencev ne bi smeli ocenjevati tako kritično, saj vemo, da je bil pretekli mesec počitniški čas. Na sploh pa bi mogli reči za ta aktiv, da je z ozirom na šolske obveznosti naredil kar precej. Nanj se namreč lahko zanesemo v vsaki priložnosti!

Kljub naštetim slabostim bi lahko rekli, da se je delo mladih za spoznanje vendarle premaknilo na bolje. Uspešno smo razdeljevali vabila za fluorografiranje, trije naši mladinci — brigadirji so na mladinskih delovnih akcijah dobili udarniške značke in trije pohvale. Nadalje smo tesneje povezani z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v delovni organizaciji, sodelovali smo v akcijskem odboru brigade steklarjev YU, organizirali smo srečolov in še nekaj manjših akcij.

Uspehi, če jih smemo tako imenovati, pa so bolj rezultat skupnih prizadevanj. Želimo si in upamo, da se bo krog prizadevnih mladih delavcev še bolj razširil in da ne bo slonelo celotno delo le na peščici. Le tako bomo kos nalogam, ki smo si jih zadali na letni volilni konferenci!

STJEPAN KRKLJEC

Zanimiv sestanek v Beogradu

Steklarski (ne)sporazum...

V četrtek, 5. oktobra, so se v Beogradu sestali proizvajalci industrijskega in trgovskega stekla ter predstavniki Opšteg udruženja rudnika i industrije nemetala (splošnega združenja rudnikov in industrije nekovin) z namenom, da bi se dogovorili o proizvodnji, uvozu, izvozu in porabi votlega stekla ter kristalina, da bi analizirali samoupravni sporazum s prometnimi (trgovskimi) organizacijami o maloprodajni ceni in da bi se dogovorili o nadaljnjem delu ter tudi ocenili nove proizvode, prijavljene zavodu za cene.

Sposobni pokriti domače povpraševanje

Po predhodni uskladitvi podatkov o proizvodnji so udeleženci sestanka v Beogradu sprejeli naslednjo bilanco:

Kazalci	ton
Začetne zaloge	5.180
Proizvodnja	42.180
Uvoz	7.020
Izvoz	8.100
Domača poraba	41.860
Končne zaloge	4.420

Steklarji smo natančno opredelili vrsto izdelkov, ki bi jih lahko uvozili. Ti bi bili: 3.520 ton steklenih cevi, 2.720 ton razsvetljalnih teles in 780 ton steklene posode. To so v glavnem proizvodi, ki jih domača industrija ne proizvaja in ki jih tudi nima v prihodnjem proizvodnem programu. Nadalje je bilo predlagano, naj se zunaj okvira 7.020 ton uvoza dovoli še uvoz 50 ton ognjevarnega stekla za kompletiranje in popestritev ponudbe na domačem tržišču.

Vodilo za takšen predlog je bila vsekakor ocena o sposobnostih domačih proizvajalcev, ki so zmožni pokriti povpraševanje domačih odjemalcev po kristalnem in kristalinskem steklu, kar pomeni, da ni potrebe po uvozu tovrstnih steklenih izdelkov!

Nespoštovanje dogovorjenega ...

Od samega sporazuma, ki so ga sprejeli proizvajalci in trgovske organizacije v letošnjem marcu, smo si veliko obetali. Pričakovati je bilo večjo enotnost na tržišču. Takrat so se namreč dogovorili o maloprodajnih cenah steklenih izdelkov in o udeležbi posameznega udeleženca pri prodaji stekla. Tako je bilo dogovorjeno, da pripada proizvajalcem 72 % udeležbe, maloprodaji 18 % in trgovcem na debelo (grosistom) 10 % udeležbe. Na pritisk nekaterih grosističnih trgovskih organizacij, kot so na primer »Steklo«, »OTP« Zagreb, »Kristal geneks« in druge, je večina proizvajalcev, razen steklarne iz Paračina in naše steklarne, kršila samoupravno dogovorjeno udeležbo trgovcev na debelo. Marčevski sporazum so kršili neposredno,

ker so odobrvali trgovcem na debelo več kot desetodstotno udeležbo, posredno pa z naknadnim priznavanjem loma, pa tudi na druge načine.

Ni torej težko uganiti, da gre takšno ravnanje v škodo vseh nas, saj pomeni priznavanje večje udeležbe trgovskim organizacijam manj izkupička proizvajalcem... In na podlagi takšnega obnašanja večine v preteklem polletnem obdobju bi prej mogli reči, da je šlo za steklarske nesporazume kot pa sporazume! S tem pa se seveda izgublja osnovni smoter sporazumevanja.

Nadaljnja razprava v zvezi z opisanim je pokazala, da je takšno ravnanje nesprejemljivo, in udeleženci sestanka so se ponovno dogovorili, da je samoupravne sporazume treba spoštovati.

Zedinili smo se tudi o tem, da je treba narediti podrobno analizo, zakaj trgovske organizacije ne morejo shajati z desetodstotno udeležbo. Morebitne popravke v sporazumu bodo obravnavali na šestanku podskupine trgovskega stekla in kristala, ki naj bi bil oktobra v Hrastniku.

Nekaterim proizvodom nove cene ...

Predno odobri Zvezni zavod za ceno novo ceno za kakšen izdelek iz kristalnega stekla, mora že omenjeno splošno združenje, se pravi vsi proizvajalci, dati soglasje za ceno novega izdelka. Tokrat smo mi predložili tri nove serije, in sicer: »A-200«, »Jadrani« in serijo kristalina »Dimna barva«. Poleg naše zahteve je bil v obravnavi še zahtevek hrastniške steklarne. Na sestanku so se s tem strinjali in tako

je sedaj treba dobiti le še soglasje zavoda za cene, pa se bo lahko začela prodaja novih serij po novih cenah ...

In še nekaj drobnih s sestankal

Odsotnost predstavnika zaječarske steklarne v veliki meri zavira normalno delo podgrupacije ali podskupine. Zato so udeleženci sestanka v Beogradu naslovili prošnjo na organe samoupravljanja te steklarne, naj bi v prihodnje vendarle redno pošiljali svojega pooblaščenega predstavnika na sestanke.

Vsi proizvajalci so se sporazumeli, da bodo dostavili kalkulacije v najkrajšem možnem času, na podlagi katerih bi steklo uvrstili med proizvode s posebno izvozno stimulacijo na podlagi visokega deleža domače substance.

Hkrati smo se zmenili, da bomo steklarji sprožili akcijo za uvrstitev v skupino najvišje obdelave. Ta razvrstitev je med drugim potrebna za dosego sedemodstotne izvozne stimulacije. Vprašujemo se namreč, ali res ne sodi steklo v to skupino, če so vanjo uvrščeni na primer tudi mleto paprika, azbestni proizvodi itn.?

Konec sestanka je bila tudi navržena misel o enotnem nastopu vseh proizvajalcev na skupno organiziranem sejmu steklarjev, na katerem bi sklepali posle s trgovskimi organizacijami. Namen sejma bi bil v tem, da bi steklarji enotno nastopili na jugoslovanskem tržišču, kajti prav razdrobljenost in nepovezanost vplivata na težak položaj steklarjev pri nas ...!

ANTON SOVINČ,
dipl. ekonomist

Z Zagrebškega velesejma

Trikrat v črno

Zagrebški velesejem je več kakor mesec dni za nami, vendar novice, ki smo jo zvedeli konec sejmskih dni, ne smemo zamolčati. Gotovo jo bo vesel vsak bralec, saj smo dobili rogaški steklarji tri visoka priznanja!

Opšte udruženje rudnika i industrije nemetala Jugoslavije, to je splošno združenje rudnikov in industrije nekovin Jugoslavije, je med sejmskimi dnevi organiziralo za razstavljavce neke vrste tekmovanje, ki naj bi pokazalo najboljše oblikovalne in izvedbene izdelke. Posebna komisija je ocenila razstavljene izdelke, obiskovalci pa so z anketo izrazili svoje ocene.

Na dan steklarjev na zagrebškem velesejmu, ki je bil 20. septembra, je žirija prebrala svojo odločitev in od-

ločitev anketiranih obiskovalcev ter sklenila, da se za oblikovanje skupine vaz pod nazivom »Lasje« dodeli prvo nagrado 2.500 dinarjev našemu sodelavcu Tihomirju Tomiću. Za izvedbo zamisli našega oblikovalca je dobila

To je naš oblikovalec Tihomir Tomić!

prvo nagrado 2.500 dinarjev skupina iz naše steklarne, ki jo vodi Ilija Ivanović. Rogaška steklarna pa je dobila tudi priznanje za uspešno oblikovanje in izvedbo... Če se izrazimo torej s strelskim izrazom, smo kar trikrat zadeli v črno!

Naše iskrene čestitke za osvojene nagrade vsem, ki so k temu kakor koli pripomogli!

In še nekaj besed o našem oblikovalcu Tihomirju Tomiću.

Rodil se je 20. aprila 1950 v Sarajevu. Šest let je delal v Steklarski

šoli, pred tremi meseci pa je prišel v našo steklarno. Ob podelitvi nagrade je Tihomir rekel: »...To je moja druga nagrada. Vesel sem je, pomeni pa mi priznanje in spodbudo za še boljše oblikovanje v naši steklarski stroki.«

Pozno, a ne prepozno poročilo službe za varstvo pri delu

500 izgubljenih dni

Poročilo o izgubljenih delovnih dnevih zaradi poškodb na delu in na poti na delo oziroma z dela ter o izplačanih nadomestilih osebnih dohodkov za letošnje prvo polletje kaže, da je bilo v vseh tozidih in v delovni skupnosti skupnih služb skupaj izgubljenih 496 delovnih dni.

Iz ustrezne evidence o nezgodah pri delu za letošnje prvo polletje je razvidno, da je bilo nezgod na delu, na poti na delo oziroma z dela 69, od tega na delu 57 in na poti 12. Ena med njimi je bila smrtna. Večina nezgod je bila

Temeljna organizacija	Izgubljenih delovnih dni			Nadomestila v dinarjih
	na delu	na poti	skupaj	
Osnovna izdelava	92	33	125	15.494,80
Dodelava	95	20	115	11.865,60
Kristal	87	12	99	10.256,50
Dekor — Kozje	58	—	58	6.769,50
Servisne dejavnosti	76	2	78	10.712,50
DSSS in Družbena prehrana	9	12	21	3.051,10
Skupaj steklarna	417	79	496	57.150,00

lažjih, prevladujejo pa ureznine, vbodi, opekline itn.

Tabela kaže po tozidih izgubljene de-

lovne dni in višino izplačanih nadomestil za osebne dohodke!

BRUNO SVERKO

Nekaj o delu disciplinske komisije

Disciplina, kje si?

Verjetno je delo v disciplinski komisiji eno izmed najbolj težkih in odgovornih opravil, ki jih mora v imenu sodelavcev opravljati v tozdu izvoljena skupina?!

Uvodna trditev je umestna toliko bolj, da so le redki kršilci delovnih dolžnosti, ki se zavedajo svojih napak, oziroma ki pri zagovarjanju obžalujejo storjeno dejanje. Po izreku disciplinskega ukrepa so, običajno, krivi vsi drugi, le povzročitelji ostajajo nedolžna bitja. Stresajo jezo nad komisijo, nad delovodjo in nad tistimi, ki morajo po svoji službeni dolžnosti opraviti zaslišanje.

Podatki o neupravičenih izostankih z dela v devetih mesecih letošnjega leta so vse prej kot ugodni, saj si je 109 naših sodelavcev »privoščilo« do-pust, kakršen se ne sklada z našo notranjo zakonodajo. Najbrž ne bi bilo narobe, če bi izračunali tudi povzročeno škodo zaradi vseh takšnih izostankov! Mislimo predvsem na tiste izostanke z dela pri pečeh, in teh je žal največ, kjer je za delo v skupini točno določeno število delavcev. Tisti, ki izostajajo in ki se požvižgajo na tegebe svojih sodelavcev, ko morajo iskati ustrezno zamenjavo zanje, bi se morali nad svojim početjem temeljito zamisliti.

Se bolj žalosten kazalec je to, da

imamo še vedno opraviti s pretepi na delovnih mestih, kar kaže na veliko duševno zaostalost nekaterih...!

Na sedmih sejah, kolikor jih je imela do sedaj komisija, je bilo izrečenih 141 disciplinskih ukrepov in to: 35 opominov, 76 javnih opominov, 9 razporeditev na nižje vrednotena dela in naloge, 18 pogojnih izključitev ter 3 izključitve.

Med vzroki, zaradi katerih so bili izrečeni disciplinski ukrepi, je bilo kar 109 primerov neupravičenih izostankov z dela, v 11 primerih zaradi povzročitve nereda, v 7 primerih zaradi malomarnosti pri delu, v 5 primerih zaradi pretepa na delovnem mestu, v 4 primerih zaradi neupoštevanja predpisov in v treh primerih zaradi vinjenosti na delovnem mestu oziroma zaradi povzročene gnotne škode.

Zanimivo je, da so bili razen pet izrečenih ukrepov vsi drugi izrečeni delavcem v temeljni organizaciji osnovna izdelava!

Na pravem mestu je tudi domneva, da včasih kakšna nujno potrebna prijava o kršitvi delovne dolžnosti ni pri-

šla na pravo mesto. Toda že vse povedano zadošča, da se vprašamo: »Disciplina, kje si!«

Plemenitaš

Naš avtobus ...

»Pomagajte, tovarišija, sicer ne boste to mrho prišli na šiht...!«

Naša stanovanjska vprašanja

Podražitve pobrale denar

Ustrezno stanovanje je zelo pomembno za zagotovitev primernih delavčevih življenjskih razmer. Nedvomno to močno vpliva na človekovo počutje in na produktivnost njegovega dela, kajti delavec, ki ima urejene stanovanjske razmere, dela z večjo voljo in boljše... Tega se v steklarni prav dobro zavedamo in posledica tega je, da smo do sedaj v stanovanjsko gradnjo vlagali precejšnja sredstva. V zadnjih letih se je v te namene nabralo vsako leto približno 2.000.000 dinarjev, ki smo jih delili za nakup stanovanj v družbeni lastnini in kot posojila za zasebno stanovanjsko gradnjo.

Včasih smo gradili stanovanja sami, sedaj pa jih kupujemo od gradbenega podjetja, ki jih gradi za tržišče. Tako smo pred dvema letoma kupili v Rantski vasi deset stanovanj, letos pa smo kupili še trinajst stanovanj. Pri nakupu teh, letošnjih stanovanj pa so se pojavile težave finančne narave. Izvajalec gradbenih del je zadnji čas pred izločitvijo stanovanj povišal kupnino, pa nam je zato zmanjkalo denarja. Prisiljeni smo bili najeti dodatno posojilo pri samoupravni stanovanjski skupnosti. Prvotno je bila določena cena za deset stanovanjskih enot 3.396.630 dinarjev, zaradi podražitve pa smo morali doplačati še 809.266 dinarjev, kar pomeni skupno 4.202.929 dinarjev. Gradbeno podjetje je namreč podražilo ceno za kvadratni meter stanovanjske površine v garsonjerah od prvotnih 9.385 dinarjev kar na 11.770 dinarjev (!), v enosobnih stanovanjih od 8.100 dinarjev na 9.760 di-

narjev in v dvosobnih stanovanjih od 7.050 dinarjev na 8.981 dinarjev.

Z najetjem dolgoročnega stanovanjskega posojila 810.000 dinarjev smo pokrili manjkajoče stroške za deset stanovanjskih enot, za preostala tri stanovanja, ki bodo vseljiva v teh dneh, pa nam je zmanjkalo denarja. Zato smo morali problem rešiti z najetjem dodatnega posojila 1.500.000 dinarjev pri samoupravni stanovanjski skupnosti. Toda ta nam je odobrila le premostitveno posojilo, torej ne dolgoročno, ki ga moramo vrniti do 31. marca 1979. Tako bodo za vračilo naknadno izposojenega denarja porabili ves denar iz leta 1978 za stanovanjsko gradnjo, za nameček pa se bomo morali še odpovedati trem stanovanjem, ki smo jih načrtovali kupiti v stanovanjskem bloku, vseljivem v maju 1979. Praktično vzeto pomeni to, da se bomo morali odpovedati nakupu novih stanovanj do leta 1980!

Kakor je res, da se zaradi pomanjkanja denarja moramo odpovedati nakupu novih stanovanj, pa je tudi res, da v steklarni praktično nerešenih stanovanjskih vprašanj ni, saj pri nas le malokdo čaka na stanovanje več kot dve leti, morda največ tri leta!? In zadnje čase, naj kar povemo, so postali nekateri prosilci za dodelitev stanovanja že tako izbirčni, da se sploh nočejo vseliti v stanovanje, ki jim je bilo dodeljeno, če je staro na primer pet ali deset let...! Takšnih primerov je bilo letos že kar več! Kot da taki prosilci ne vedo, kako je drugod, v manjših delovnih organizacijah ali v mestih, kjer upravičeni prosilci čakajo na stanovanje tudi po petnajst let in celo dlje!

Napočil je torej čas, ko bo treba temeljito pripraviti načrt ja nadaljnje reševanje stanovanjskih vprašanj naših delavcev. Takšen, kakršnega smo imeli do sedaj, ne bo več primeren. Stanovanjsko politiko bo treba prilagoditi napotilom in dokumentom XI. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije in 9. kongresu Zveze sindikatov Slovenije. Vsiljuje se namreč potreba, da bi varčevali sredstva za nakup stanovanj in da bi prosilci prispevali določeno soudeležbo za pridobitev družbenih stanovanj. Samo tako bodo sredstva združena in z njimi bo tudi mogoče narediti dosti več stanovanj!

FRANC VEHOVAR

S sej organov samoupravljanja

Pomembnejši sklepi...

Ponovno objavljamo najpomembnejše sklepe naših organov samoupravljanja! To bomo tudi nadaljevali, kakor je bila navada nekoč; seveda, če bomo le dobivali ustrezno gradivo! To pa so, saj veste, zapisniki ali iz zapisnikov povzeti sklepi!

Delavski svet steklarne, 27. septembra

Na seji delavskega sveta steklarne, ki je bila 27. septembra, so bili sprejeti tile pomembnejši sklepi:

1.

Na prošnjo invalidov, ki prejema-jo razliko osebnega dohodka od komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, so naši delegati v delavskem svetu sklenili, naj se jim izplača raz-

liko minulega dela na ves osebni dohodek in ne le na živo delo. Sklep velja od 1. julija 1978.

2.

Delegati so obravnavali pritožbo Marjete Gračnar za uveljavitev stanovanjske pravice in na podlagi zdravstvenih potrdil ugotovili, da prizadeta sodelavka resnično živi v slabih stanovanjskih razmerah, vendar pa lahko počaka na vselitev v solidarnostno stanovanje, vseljivo konec letošnjega oktobra.

3.

Delegati so zavzeli odklonilno stališče do predlaganega prispevka za povečanje domskih in šolskih zmogljivosti v Steklarski šoli v Rogaški Slatini, ker steklarna nima do šole takšnih obveznosti in ker tudi nima za to ustreznega denarja.

4.

Odklonilno stališče so zavzeli naši delegati tudi do vloge Smučarske zveze Slovenije za uredničtev programa smučarskih selekcij, ker tudi za take namene nimamo ustreznega denarja.

5.

Delegati so sklenili, da na pobudo skupščine občine Šmarje pri Jelšah sodelujemo pri ustanovitvi enote za upravljanje s stavbnimi zemljišči ter

za podpisnika pooblastili Branka Stoj-savičevića.

6. Prošnjo nogometašev Steklarna, naj se jim dodeli finančno pomoč 20.000 dinarjev, so delegati sprejeli pod pogojem, če bodo na majicah nosili napis »Steklar«.

7. Ugodno so delegati sprejeli predlog, naj se za 21.000 dinarjev kupi električni pisalni stroj za službo delavskega samoupravljanja.

8. Delegati so tudi odobrili popravilo kompresorja firme Trudbenik iz Doboja po predračunski vrednosti 70.000 dinarjev.

9. Zaradi dotrajanosti telefonske centrale so delegati potrdili predlog, naj se kupi novo centralo z zmogljivostjo 50 priključkov in to pri Iskri iz Kranja, ki stane po predračunski vrednosti 355.519 dinarjev.

10. Naši delegati so tudi sklenili, da začnemo z adaptacijo ali prenovo podstrešnih prostorov stavbe delovne skupnosti skupnih služb ter z ureditvijo prostorov za arhiv, kar bo stalo skupno po predračunski vrednosti 896.691 dinarjev.

11. Delegati so soglašali, naj se prične pripravljati študijo o upravičenosti organizacije računalniškega centra v Rogaški Slatini in za to odobrili 12.800 dinarjev, ki bodo bremenili materialne stroške.

12. Delegati so sklenili, da najamemo dolgoročno posojilo 1.500.000 dinarjev pri samoupravni stanovanjski skup-

nosti za nakup treh stanovanj. Hkrati so tudi sklenili, da najamemo premo-stitveno posojilo 809.266 dinarjev za pokritje podražitve za kupljenih stanovanj.

13. Delegati so soglašali, da damo v popravilo in modernizacijo rezalni in brusilni stroj Biebyck, ker je bilo to nujno potrebno. Modernizacija pa bo po zatrjevanju firme povečala strojeve zmogljivosti za 85 odstotkov. Vse skupaj bo stalo 2.132.590 dinarjev.

14. Na prošnjo invalidov, ki so na poklicni rehabilitaciji, so delegati sklenili, da jim izplačamo razliko za regres od 600 dinarjev, kolikor so prejeli od komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, do ustreznega zneska, kakršen jim pripada na podlagi trimesečnega povprečja osebnih dohodkov v steklarni.

15. Po sklepu delegatov bo udeleženec zvezne mladinske delovne akcije Drago Ulčnik iz Kozja. Med delom v brigadi mu pripada izredni plačani dopust.

Delavski svet steklarne, 5. oktobra

Na seji, ki je bila 5. oktobra, je delavski svet steklarne med drugimi sprejel tale dva pomembna sklepa:

1. Delegati so sklenili, da se nameni za osebne dohodke za september znesek 8.413.536 dinarjev bruto. V tem znesku sta zajeta tudi zneska 115.000 dinarjev za vročinski dodatek in znesek 263.536 dinarjev za regres za letne dopuste.

2. Delegati so sklenili, da nabavimo dva kesona za odlaganje smeti, ki ju

potrebuje tozd Dekor iz Kozja. Cena zamju je 35.520 dinarjev.

Odbor za strokovno izobraževanje, 5. septembra

Na seji odbora za izobraževanje, ki je bila 5. septembra, je bil izvoljen za njegovega predsednika delovodja iz dodelave Franja Lepana. Obravnavali pa so tudi vloge za kritje stroškov šolanja. Odbor je sklenil, da se delavcem, ki se izobražujejo ob delu in ki dosegajo odlične ali prav dober učni uspeh, krije stroške šolanja v celoti; delavcem, ki dosegajo dober učni uspeh, se krije 75 odstotkov stroškov šolanja; delavcem, ki dosegajo zadosten učni uspeh, pa se krije 50 odstotkov stroškov šolanja. Odbor je tudi odobrili vloge za kritje stroškov šolanja naslednjim sodelavcem: Branki Gorišek 75 odstotkov zahtevanega zneska za vpis v 4. letnik srednje ekonomske šole, Jožici Jordan 50 odstotkov od 4.000 dinarjev za 1. letnik srednje ekonomske šole v Rogaški Slatini, Marjani Verk 75 odstotkov od 5.200 dinarjev za 2. letnik srednje ekonomske šole v Rogaški Slatini, Cvetu Sedmineku 100 odstotkov, torej 5.200 dinarjev za 2. letnik srednje ekonomske šole v Rogaški Slatini, Ceciliji Iršič se krije stroške za evidenčni vpis na Višji pravni šoli v Mariboru, oddelak pri delavski univerzi v Celju, Reziki Tomič se krije stroške za vpis in predavanja v 1. letniku Višje pravne šole Maribor v znesku 6.400 dinarjev, Francu Vehovarju se krije stroške za vpis na Fakulteto za sociologijo, politologijo in novinarstvo Univerze v Ljubljani v znesku 5.000 dinarjev.

Razmišljanje o izobraževanju

Izobražen delavec dá več!

Trajno izobraževanje pomeni nov družbeni odnos med vzgojo, izobraževanjem in kulturo ter delom, politiko in družbo. Pri tem je poudarjena medsebojna povezanost med posameznimi področji družbenega življenja...

Na izobraževanje kot družbeni proces je treba gledati v celoti, obsežno, v povezavi s številnimi družbenimi pojavi in vprašanji razvoja družbeno-političnega, gospodarskega, tehničnega in kulturnega področja. Pomen izobraževanja moramo gledati dialektično, v zgodovinskem razvoju; tako, kot se je družbena vloga izobraževanja spreminjala v posameznih družbah in na določenih stopnjah razvoja!

Danes ne delimo življenja več na obdobje izobraževanja, pridobivanja

znanja in pripravljanja na življenje, in na obdobje, ko izkoriščamo to znanje. Sola postaja »priprava na poznejše učence odraslih. Razvijati mora sposobnost učencev in vsakega posameznika, da se pripravi za svoje nadaljnje samostojno učenje.

S trajnim izobraževanjem naj bi pripravili posameznika za vse njegove družbene vloge, delo pa je le ena med njimi. Posameznika je treba pripraviti, da bo znal pravočasno prevzeti vlogo samoupravitelja, aktivnega in kri-

tičnega oblikovalca svojega okolja; da bo torej obvladal vlogo, ki jo bo prevzel v družini, v tovarniški skupini, pri udeležbi v športu, kulturi in rekreaciji.

Sedaj se delovni proces razvija z neverjetno naglenco. Znanje, ki je potrebno za opravljanje nekega dela, hitro zastari, zato ga je treba v nemer obnavljati, izpopolnjevati in zamenjavati. Prav zato se v trajnem izobraževanju vedno bolj poudarja pomen razvitih sposobnosti in splošne izobrazbe, splošna izobrazba pa sprejemna del funkcij poklicne izobrazbe.

Na podlagi pobud in zahtev organizacij združenega dela si moramo prizadevati za izobraževanje že zaposlenih delavcev. Takšno izobraževanje je lah-

ko glede na naravo delovnega procesa oziroma zahtevnost opravil in nalog, ki jih ta zahteva ter potreb orga-

nizacij združenega dela prekinjeno ali neprekinjeno....

Odveč pa je poudarjati, da bodo le

ustrezno izobraženi delavci dali družbi več!

MARJANA SURBEK, profesorica

Izlet mladih Steklarske šole

Dva dni po Bosni

Osnovna organizacija zveze socialistične mladine Steklarske šole je priredila 16. in 17. septembra za svoje člane dvodnevni izlet po Bosni in na Plitvice. Pot nas je vodila skozi Zagreb, Jasenovac in Bosansko Dubico na legendarno Kozaro.

V prijetni vožnji z avtobusom in ob sončnem vremenu smo se prvega dne našega izleta okrog devete ure zjutraj pripeljali v Jasenovac. Sprehodili smo se do spomenika jasenovskim žrtvam in občudovali simboliko nad 700.000 umrliimi v zloglasnem koncentracijskem taborišču.

Po zgledu nacistov so to taborišče osnovali leta 1941 ustaši. Sestavljala so ga taborišče I, taborišče II in taborišče III, vsa pa so bila v bližini Jasenovca. Vanja so vodili in tam zvečine pomorili antifašistične Srbe, Hrvate, Žide in Rome. Bili so to transporti moških, žensk, otrok in starcev iz raznih krajev, kjer je divjala ustaška zverjad. In da bi izbrisali sledove o številu svojih žrtev, pomorjenih ni-

so evidentirali ne po imenih in ne številčno...

O vseh nečloveških početjih ustašev smo bolj nadrobno zvedeli med ogledom filma o Jasenovcu.

Ob dveh popoldne smo se že peljali na legendarno Kozaro in kmalu po ogledu spomenika ter muzeja poslušali zgodovinsko uro o junaških dneh te planine med drugo svetovno vojno. Iz pouka zgodovine že sicer marsikaj vemo o njej in o junaštvu naših ljudi na njej med vojno, toda vodnikovo pripovedovanje je bilo za nas enkratno. In veliko povedanega nam bo ostalo v trajnem spominu. A vseeno naj zapišem nekaj besed, ki so se nam najbolj vtisnile v spomin!

»Kozara«, je dejal vodnik, »to je

tisti kotichek naše zemlje, na katerem so si matere še dolgo po vojni želele slišati jok otroka, kjer so bile šolske učilnice prazne, kjer rekrutov in svatov dolgo ni bilo...!«

Ob odkritju spomenika na Kozari pa je tovariš Tito rekel: »... Kozara je preživela eno izmed najtežjih in hkrati eno izmed najslavnejših bitk v zgodovini naših narodov. Kozarska bitka je imela za narodnoosvobodilni boj Jugoslavije v celoti ogromen pomen, saj je bila to prva velika bitka, v kateri je sodeloval tudi neoborožen narod. V bojih na Kozari je padlo mnogo žrtev za to, kar imamo danes. To je bil začetek najširšega boja za bratstvo in enotnost na naši zemlji...!«

Potem nas je pot vodila v zgodovinsko znani Drvar, kamor smo prišli v poznih večernih urah.

Drugi dan našega izleta je bil namenjen ogledu Titove pečine in spomenika. Na sam Titov rojstni dan, bilo je to 25. maja 1944, so mesto Drvar zatemnili nemška letala in jadranci, stotine padalcev pa je nosilo s seboj Titovo fotografijo, kajti zapoved, ki so jo dobili, je bila: »Ujeti živega!« Bili so to zadnji Hitlerjevi poskusi in nič več, kot obupno dejanje maščevanja pred neizbežnim zlomom, ki je bil že na vidiku... A, kakor je znano, se je tudi to obupno dejanje po hitrem in odločnem posegu 6. Liške divizije, mladine in oficirske šole končalo klavrno.

Po ogledu filma »Desant na Drvar« smo nadaljevali vožnjo proti Bihaću in naprej proti Plitvičkim jezerom. V Bihaću smo si sicer želeli ogledati muzej, žal pa je to ostala le naša želja, kajti vodnik TTG tega »ni imel na programu!«?

Dvodnevni izlet mladih Steklarske šole po poteh narodnoosvobodilnega boja Bosne in Hercegovine je pomemben za vse mlade. Tako se bolj seznanjamo z zgodovinskimi dogodki iz tega obdobja, pa tudi še bolj odločno smo pripravljene varovati pridobitve socialistične revolucije, bratstvo in enotnost med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi, pa tudi našo nedotakljivost in neuvrčenost.

Tradicije narodnoosvobodilnega boja in izkušnje naše socialistične graditve predstavljajo za vzgojo in dejavnost mlade generacije bogato in neizčrpno zakladnico, mi mladi pa moramo skrbeti za njihovo ohranitev in razvijanje!

M. BRADIC

In še posnetek za spomin na obisk v Jasenovcu! — foto S. Hasanović

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 55

Med reševalce, ki bodo sodelovali v reševanju nagradne križanke št. 54 in ki bodo pravočasno oddali ali poslali pravilne rešitve, bomo z žrebom razdelili nagrade za 150 dinarjev in sicer tako, da bo 1. nagrada 70 dinarjev, 2. nagrada 50 dinarjev in 3. nagrada 30 dinarjev.

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, ali pa jo vrzite v nabiralnik za časopis »Steklar« pred vratarsko ložo v steklarni! Upoštevati bomo seveda le tiste pravilne rešitve, ki bodo prispеле na naslov uredništva do vključno 20. novembra letos. Na ovojnico ne pozabite pripisati »ZA NAGRADNO KRIZANKO STEVILKA 55«!

Nagrajenci nagradne križanke št. 54, objavljene v časopisu »Steklar« za september, so: 1. nagrada 70 dinarjev Tomo Pelko, 2. nagrada 50 dinarjev Mojca Vrtnik in 3. nagrada 30 dinarjev Barbara Cihaneč.

Vsem nagrajencem za nagrade iskreno čestitamo!

Rešitev nagradne križanke št. 54 — vodoravno: pionir, Biserka, interesantnost, skovikanje, Kim, muka, orden; ol, eb, Krka, Todor, naslada, Požega, Otmar, Zair, LRS, sorta, Ems, skat, trta, umik, raf.

UREDNIŠTVO

DEL MOŠKE GARDEROBE, SAMOVEZNICA	EVROP. NAROD. SKUPINA	DESNI PRITOK ZAHODNE MORAVE	INDUST- RIJSKO MESTO V SIBIRNI	PRESTOL- NICA JUŽNEGA JEMENA	MIK, PRELEST	ODVAJA- NJE NEPO- TREDNE VODE, OSUŠE- VANJE	DELAJSKI SVET	AVTO OZNAKA REKE	GLAVNI ŠTEVNIK	KRAJ OB PROBI ZAGREB- BEOGRAD (KRIŽIŠČE)	ŽENSKO IME	ŽELE- ZARSKI IZDELEK	KONEC MOLITVE
OTROK, KI VELIKO KRIČI													
TRNJAST GRM Z UŽITNIMI ORNI MI PLODOVI						SOZNAČ- NICA							
NEPOKLI- CNI SPORT- NIK						SLIKAR- SKA DEŠ- ČICA ZA MEŠANJE BARV	NAJVIŠJA GORA TURČIJE	NAJVE- ČJE MESTO PARIS- TANA	DALMAT. M. IME SLOV. PESNIK JOŽEF				
ORJAŠKI TROPSKI KUŠČAR					AZIJSKA DRŽAVA ENOSLE- NIK V MA- TEMATIKI								
ALFRED NOBEL		MARIBOR- SKO PIVO	SESTAVIL A. KUBALE	DALMATIN- SKA VIŠNJA ORENSKA STEKLA								OKROGLA BRUSIL- NA PLOŠČA	VEČANJE
ZNAČILNA OBLIKA, VRSTA, IZVEDBA			OBISKO- VALKASOLE UČENKA BOG MOJROSTI								ZNAK ZA BROM HERCE- GOVEC		
AVSTRINA		NAČRT ZA POTO- VANJE VEZNIK								OBDOB- JE, VEK			
STEKLAR	ZELO STRUPE- NA KAČA ŽVEPLO									PRIPAD- NIK SLO- VANSKEGA NARODA DUŠIK			
RAZVIR- SCENOST PO SISTEMU													

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Jože Božiček, Jože Halužan, Tomi Kočica, Milorad Kračun, Julij Lončarič, Polda Ogrizek in Jovo Tišma. Predsednik uredniškega odbora Polda Ogrizek, predsednik sveta glasila Ivan Siter, glavni in odgovorni urednik Jovo Tišma, tajnica uredniškega odbora Čita Novak. Obdelava in oblikovanje sestavkov Dušan Rebolj, tiskovna zasnova in oblikovanje Leon Rebolj. Uredništvo: steklarna »Boris Kidrič« 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1. Naslov: glasilo delovne organizacije Steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole Rogaška Slatina. Telefon (063) 810-020. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naklada 1.800 izvodov. Tiska ČGP Delo Ljubljana.